

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 5/2023

19.01.2023. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Милене Рашић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1323/22 од 23.12.2022. године, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Нишу Кж1 250/21 од 14.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 19.01.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1323/22 од 23.12.2022. године и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажном пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 250/21 од 14.03.2022. године учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у корист окривљеног и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 13/21 од 14.04.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због два кривична дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, за која му је суд претходно утврдио казне затвора у трајању од по седам месеци, и осудио га на јединствену казну затвора у трајању од једне године. Окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и то опојне дроге канабис, нето масе од 0,67 грама и 0,44 грама, и једна вагица за прецизно мерење. Истом пресудом, окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 250/21 од 14.03.2022. године усвојена је жалба бранилаца окривљеног АА, адвоката Немање Костића, и преиначена пресуда Основног суда у Нишу К 13/21 од 14.04.2021. године, у погледу правне квалификације, тако што је Виши суд у Нишу, кривичноправне радње окривљеног описане у изреци првостепене пресуде, правно квалификовао као кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ, па је окривљеног АА на основу члана 4, 42, 43, 45. и 54. КЗ осудио на казну затвора у трајању од осам месеци, док је жалба Основног јавног тужиоца у Нишу одбијена као неоснована и првостепена пресуда у

непреиначеном делу потврђена. Истом пресудом, жалба окривљеног АА изјављена против првостепене пресуде одбачена је као неблаговремена.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз 1323/22 од 23.12.2022. године против пресуде другостепеног суда, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан захтев за заштиту законитости и утврди да је побијаном пресудом повређен закон у корист окривљеног АА.

Врховни касациони суд је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажну пресуду против које је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је другостепени суд побијаном пресудом учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП јер је у погледу кривичних дела која су предмет оптужбе применио закон који се не може применити и за своју одлуку дао разлоге које су потпуно нејасни и у знатној мери противречни, чиме је учинио и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Првостепеном пресудом Основног суда у Нишу К 13/21 од 14.03.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због два кривична дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ од којих је прво извршио дана 08.01.2019. године, око 9.45 часова, у ..., у улици ... број .. – прилаз ..., стан број ..., када је у стању урачуљивости, свестан свог дела и његове забрањености, чије је извршење хтео, неовлашћено држао у мањој количини за сопствену употребу супстанце проглашене за опојну дрогу и то тако што је 0,67 грама опојне дроге Cannabis, која садржи психоактивну компоненту ТНС у концентрацији већој од 0,3% и налази се на Списку психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник РС“, број 38/19 од 31.05.2019. године), држао у спаваћој соби, док је у шпајзу држао вагицу за прецизно мерење „Pocket Scale“ са траговима опојне дроге Cannabis, а што је све пронађено током претресања стана на наведеној адреси и одузето од окривљеног.

Друго кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, окривљени АА извршио је дана 13.11.2019. године, око 18.55 часова, у ..., у улици ... у висини броја ..., када је у стању урачуљивости, свестан свога дела и његове забрањености, чије извршење је хтео, неовлашћено држао у мањој количини за сопствену употребу супстанце проглашене за опојну дрогу и то тако што је 0,44 грама опојне дроге Cannabis, која садржи психоактивну компоненту ТНС у концентрацији већој од 0,3% и налази се на Списку психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник РС“, број 38/19 од 31.05.2019. године) држао у џепу јакне, што су полицијски службеници код њега пронашли приликом претресања и одузели.

Другостепени суд је закључио да се у ове две радње стичу обележја једног кривичног дела, и преиначујући пресуду, окривљеног огласио кривим за једно кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ.

Образлажући овакву одлуку, другостепени суд је навео: „Имајући у виду правну природу кривичног дела из члана 246а ст.1 КЗ и само биће кривичног дела које

произилази из законског описа..., произилази да се ради о трајном кривичном делу. То даље значи да без обзира колико радњи предузме учинилац, да су исте обухваћене јединственим умишљајем и да у тој ситуацији учинилац врши само једно кривично дело из чл. 246а ст.1 КЗ.“

Основано се у захтеву јавног тужиоца указује да су овакви разлози потпуно нејасни и противречни изреци другостепене пресуде. Ово због тога што је став суда-да се ради о трајном кривичном делу, заснован на јединственом умишљају и необразложеном појму „правне природе кривичног дела“.

Када се, међутим, има у виду чињеница да осим умишљаја, кривично дело садржи и радњу извршења као и објекат радње, онда стоји и обавеза суда да, сагледавајући биће кривичног дела као целину, има у виду све његове елементе, када образлаже правну оцену кривичног дела, што другостепени суд није учинио. Тиме је другостепени суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

У конкретном случају, радња држања једне количине опојне дроге дана 08.01.2019. године описана у првом делу изреке пресуде, прекинута је тог истог дана, чиме је прекинут и субјективни однос окривљеног према тој радњи, након чега је окривљени, после више од 10 месеци-дана 13.11.2019. године набавио и држао нову количину опојне дроге, како је описано у другом делу изреке првостепене пресуде. Према томе, ради се о две радње и два објекта-различите количине опојне дроге исте врсте, па и посебном субјективном односу према свакој од тих радњи држања опојне дроге, при чему је прва радња окончана, а друга извршена касније, без икакве објективне везе између њих. Стога, радње које су описане у изреци пресуде немају карактеристике једног кривичног дела, те је другостепени суд, таквом правном квалификацијом учинио и повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, у корист окривљеног на коју се основано указује захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Сходно наведеном, кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а. став 1. КЗ није трајно кривично дело, па другостепени суд, радње које су окривљеном АА стављене на терет, није могао правно квалификовати као једно кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП и члана 493. ЗКП утврдио да је правноснажном пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 250/21 од 14.03.2022. године учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у корист окривљеног и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, не дирајући при том у правноснажност наведене пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић